

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Milady Tomkové a soudců JUDr. Bohuslava Hnízdila a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce: M. K.,** zastoupen Mgr. Marcelou Valtrovou, advokátkou, se sídlem Černošice, Školní 1238, proti **žalovanému: Ministerstvo vnitra,** se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 9 Az 194/2003 - 21 ze dne 19. 12. 2003,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalovanému **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností podanou dne 3. 2. 2004 napadá rozsudek Městského soudu v Praze č. j. 9 Az 194/2003 - 21 ze dne 19. 12. 2003, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM - 129/VL - 11 - P15 - 2002 ze dne 18. 6. 2003, kterým nebyl stěžovatelovi udělen azyl podle § 12, § 13 odst. 1 a 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky (dále jen „zákon o azylu“), a kterým bylo zároveň rozhodnuto o tom, že se na stěžovatele nevztahuje překážka vycestování podle § 91 téhož zákona.

Stěžovatel ve své kasační stížnosti tvrdí svůj nesouhlas s rozhodnutím žalovaného a následně Městského soudu v Praze v otázce posouzení odůvodněného strachu stěžovatele z pronásledování z důvodu příslušnosti k určité sociální skupině. Státní orgány, na které by se stěžovatel měl teoreticky právo obrátit při řešení své situace, jsou velmi úzce

spojeny s organizovaným zločinem. K odstranění korupce dosud nebyly podniknuty příslušné kroky. Za těchto okolností je nutné dospět k závěru, že státní moc v zemi stěžovatelova původu svou nečinností toleruje propojení úředníků státních orgánů s organizovaným zločinem a nečiní dostatečná opatření k ochraně občanů, kteří nemají dostatečně silné ekonomické či politické postavení. Stěžovatel má za to, že podáním oznámení příslušným orgánům v zemi svého původu by svoji situaci zhoršil a dal by podnět k případnému fyzickému napadení své osoby ze strany věřitele. Stěžovatel tak má za to, že Městský soud v Praze nesprávně posoudil splnění podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu a že jeho skutkové závěry neodpovídají obsahu správního spisu, konkrétně zprávám Ministerstva zahraničí USA o stavu dodržování lidských práv na Ukrajině. Stěžovatel na základě shora uvedeného navrhuje zrušení napadeného rozsudku a vrácení věci Městskému soudu v Praze k dalšímu řízení.

Žalovaný navrhl kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Z obsahu správního spisu Nejvyšší správní soud zjistil z hlediska posouzení věci zejména následující rozhodné skutečnosti: stěžovatel podal návrh na zahájení řízení o udělení azylu z důvodu problémů s věřitelem, v roce 2001 si stěžovatel vypůjčil peněžní částku 800 USD na zajištění studentského pobytu v Anglii a ještě týž rok na podzim peníze vrátil. Věřitel však po něm požadoval úrok ve výši 80 USD, který mu stěžovatel zaplatil. Věřitel však požadoval další peníze, opakovaně mu telefonoval, vyhrožoval mu a poslal ke stěžovateli muže, aby jeho pohledávku vymohli. Na policejní orgány se stěžovatel neobrátil, neboť by mu stejně nepomohly a on by měl ještě větší problémy s věřitelem. Za této situace stěžovateli nezbylo, než opustit zemi svého původu a požádat o azyl. V průběhu správního řízení stěžovatel uvedl, že on sám ani členové jeho rodiny nikdy nebyli členy žádné politické strany ani jiné organizace. Žalovaný ve správním řízení dospěl k závěru, že důvody pro udělení azylu nejsou v případě stěžovatele dány a stěžovateli azyl svým rozhodnutím ze dne 18. 6. 2003 neudělil. Jak mimo jiné vyplývá z obsahu soudního spisu, proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel žalobu, v níž argumentoval obdobně jako nyní v kasační stížnosti, tj. uváděl nemožnost domoci se ochrany ze strany příslušných orgánů v zemi svého původu. Rozsudek, kterým byla žaloba zamítnuta, byl opřen mimo jiné o závěr, podle něhož nebylo ve správním řízení zjištěno, že by byl stěžovatel pronásledován, případně měl odůvodněný strach z pronásledování, z důvodu uplatňování určitých politických práv a svobod či politických názorů nebo z důvodu své příslušnosti k určité skupině obyvatel (rasové, náboženské, národnostní, sociální), přitom nemůže jít o pronásledování ze strany státu za situace, kdy se stěžovatel na příslušné orgány v zemi svého původu ani neobrátil. Rozsudek byl stěžovateli doručen dne 27. 1. 2004.

Stěžovatel byl účastníkem řízení, z něhož napadený rozsudek vzešel (§ 102 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“); kasační stížnost je tak podána osobou oprávněnou. Stěžovatel namítá nesprávné posouzení podmínek pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona o azylu s ohledem na obsah spisu ze strany Městského soudu v Praze. Přestože tedy stěžovatel výslovně na žádný z kasačních důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) až e) s. ř. s. nepoukázal, je pro Nejvyšší správní soud nepochybným, že stěžovatel touto námitkou míří na kasační důvod podle § 103 odst. 1 písm. a), tj. nezákonnost spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Nejvyšší správní soud tedy napadený rozsudek Městského soudu v Praze v mezích uplatněného kasačního důvodu přezkoumal a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nesprávným posouzením právní otázky je omyl soudu při aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav, přitom o mylnou aplikaci právní normy jde tehdy, pokud soud na zjištěný skutkový stav použil jiný právní předpis, než který měl správně použít, nebo jinou právní normu (jiné konkrétní pravidlo) jinak správně použitého právní předpisu, než kterou měl za daného skutkového stavu správně použít, anebo aplikoval správný právní předpis (správnou právní normu), ale dopustil se nesprávnosti při výkladu. Nejvyšší správní soud se na základě uplatněného kasačního důvodu zaměřil na posouzení, zda důvody, které stěžovatel v řízení před žalovaným uváděl, lze podřadit pod důvody podávané z § 12 písm. b) zákona o azylu či nikoli. Podle § 12 písm. b) tohoto zákona se azyl cizinci udělí, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů ve státě, jehož občanství má, nebo, v případě že je osobou bez státního občanství, ve státě jeho posledního trvalého bydliště. Pronásledováním je přitom ve smyslu § 2 odst. 6 zákona o azylu třeba rozumět ohrožení života nebo svobody, jakož i opatření působící psychický nátlak nebo jiná obdobná jednání, pokud jsou prováděna, podporována či trpěna úřady v zemi stěžovatelova původu nebo pokud tato země není schopna odpovídajícím způsobem zajistit ochranu před takovým jednáním.

Pokud stěžovatel v průběhu správního řízení před žalovaným výslovně poukázal na důvody ekonomického charakteru a obavy ze soukromých osob, konkrétně věřitele, jemuž stěžovatel měl dle názoru věřitele dlužil peníze jako úroky za dříve vypůjčenou a již splacenou peněžní částku, pak za situace, kdy v řízení před žalovaným stěžovatel ani nepoukázal na to, že by ze strany státních orgánů v zemi jeho původu vůči němu byly uskutečněny úkony, které by ohrožovaly jeho život nebo jeho svobodu, ani že by vůči němu byla činěna opatření působící psychický nátlak nebo opatření obdobná, použil Městský soud v Praze správný právní předpis, v jeho rámci správnou právní normu, přitom jím podaný výklad Nejvyšší správní soud aprobuje. Pokud bylo stěžovateli vyhrožováno ze strany soukromých osob, pak nemůže jít o pronásledování ze strany státu za situace, kdy se stěžovatel na příslušné orgány v zemi svého původu ani neobrátil. Podmínka pronásledování, jak je podávána z § 2 odst. 6 zákona o azylu, a tím i podmínka pro udělení azylu, by mohla být totiž splněna pouze tehdy, pokud by stěžovateli z důvodů uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu nebyla poskytnuta ochrana ze strany domovského státu, bylo by však navíc rozhodné, zda tato ochrana byla v daném případě potřebnou a zda stěžovatel hodlal této ochrany také fakticky využít. V takovém případě by rozhodným důvodem pro udělení azylu mohla být skutečnost, že stěžovatel je vystavena útokům ze strany soukromých osob, dožaduje se ochrany u příslušných orgánů v zemi původu a tyto orgány mu ochranu neposkytnou, přitom neposkytnutí ochrany by mělo přímou souvislost s uplatňováním politických práv a svobod stěžovatelem nebo se stěžovatelovou rasou, náboženstvím, národností, příslušností k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů stěžovatelem. Nic v tomto směru stěžovatel v řízení před žalovaným netvrdil. Pro posouzení věci však je pro Nejvyšší správní soud podstatnou i ta skutečnost, že stěžovatel v průběhu řízení netvrdil ani to, že by útoky, na které poukazoval, byly proti němu vedeny z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Toliko v kasační stížnosti se stručně zmiňuje o tom, že jde o pronásledování z důvodu příslušnosti k sociální skupině. Nekonkretizuje však již, o jakou sociální skupinu se v případě stěžovatele jedná, přitom ani Nejvyšší správní soud z obsahu správního spisu nedovodil, že by byl stěžovatel příslušníkem jakékoli specifické sociální skupiny. Za těchto okolností by tak ani z právě

uvedeného důvodu nemohly být podmínky pro udělení azylu podle § 12 písm. b) zákona splněny.

Nejvyššímu správní soudu tedy nezbývá než uzavřít, že Městský soud v Praze použil správný právní předpis a správnou právní normu, přitom se nesprávnosti nedopustil ani při výkladu. Proto Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou a podle § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl. Za této procesní situace se již Nejvyšší správní soud samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 a 7 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. To by náleželo žalovanému. Protože však žalovaný žádné náklady neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné náklady, jež by mu vznikly a jež by překročily náklady jeho běžné administrativní činnosti, ze spisu nezjistil, rozhodl tak, že žalovanému, přestože měl ve věci plný úspěch, se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 3. února 2005

JUDr. Milada Tomková
předsedkyně senátu